

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Évesre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy órára . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

A horvátok és Fiume.

II.*)

«A Tengerpart»-hoz intézett tegnapelőtt néhány szót Fiuménak magyar-olasz nyelvű estilapja. Azt mondja mindenképp, hogy nem szabad a szépen megindult magyar-horvát barátságot megbolygatni és másodsor, *többségnek* nevezi a helybeli horvát elemet Fiume lakosságában. Tegnap pedig vezércikkében az ellen védekezett, mintha a lapnak a horvátokhoz szító politikája azt jelentené, hogy Fiumét Horvátország birtokában akarná látni. Hát mi ez utóbbi örültséget nem is tételezzük fel egy magyar emberről sem, — hisz a magyar-olasz nyelvű lap magyar cikkeit is magyar emberek írják, — de be fogjuk bizonyítani, hogy a lapnak a horvátokat felbátorító szerencsétlen politikája, akármilyen jóhiszemű legyen is tán a cikkek szerzőinek feltogása e dologban, a viszonyok kényszerítő konzekvenciája folytán a horvátoknak Fiuméra való aspirációit segíti elő.

De menjünk szép sorjában s kezdjük a magyar-horvát barátságunknaptársunknak nagyon is szíven fekvő ápolásával. Hát mi úgy vagyunk ezzel a dologgal, hogy azt ápolni mi is szíven-lelélekkel akarjuk, de mi a fiumei rezolúció következményeit csakis a Fiumén kívül, Horvát- és Szlavonországban élő horvátságra

*) Lásd első cikkünket lapunk július 3-iki számában.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

A szent madár.

Irta: *Octave Mirbeau.*

Az én nyomoruságos parasztkunyhómtól néhány mértföldnyire, Franciaország egyik legtermékenyebb vidékén fekszik egy nagy birtok. Tíz esztendő óta egy ismeretes bankáré, aki most csak vadászatra használja. A kastélyt az első forradalom alatt félig lerombolták. Nincs meg több belőle, mint egy dűledező téglatorony és néhány fal, mely be van nőve mohhal és repkénynyel. A bankár a régi tervek szerint restauráltatni akarta a kastélyt, de visszariadt a nagy költségektől. Páris környékén ugyanis volt már neki egy történelmi nevezetességű kastélya s ez teljesen kielégítette büszkeségét. A cselédség szép lakosztálya azonban épen maradt, mert ez van berendezve urasági laknak, amely remekül hat a hatalmas ősi fák s a zöld pázsitok közt, melyek lenyulnak egész a p. . . i erdőig, mely az állam tulajdona, s mely messze földön híres remek faóriásairól. Jobbra-balra tíz kilométer messzeségben az uradalomhoz tartozó szántóföldek és rétek terültek el, itt-ott megszakítva pagonyoktól és növendékerdőkkel. Az új birtokos az uradalmat tetemesen megnövelte. A parasztokat elszedítette a bankár aranya, egy-

nézve vonjuk le. Bár ez a rezolúció véletlenül városunkról kapta elnevezését, ez a magyar *anyahazánk* és a horvát *nemzet* között létrejött barátságos egyezség bennünket, fiumeieket csak mint csendes szemlélőt érdekel. Annak mi csak örülünk, hogy Horvát-Szlavonország lakossága végre belátja, hogy nem a Jellacsicsok, Tomasicsok és Khuen-Héderváryak osztrák-politikája viszi őt a boldogulás útján előre, hanem a magyarokkal való őszinte egyetértés. Amit a horvátok most kezdenek belátni, azt Fiume már rég tudja és volt olyan idő, mikor ezt a fiumeiek karddal a kezükben is bizonyították — éppen a horvátokkal szemben. Hogy pedig magyar kormányfőink a felajánlott horvát barátságért cserébe szívesen vetik magukat latba a horvát politikai jogok és az ottani közszabadságok kiterjesztése érdekében, az is túlhaladott álláspont városunkra, Fiuméra nézve, a mely a sajtószabadság, a municipiális autonomia és a közszabadságok minden mérvével rég rendelkezik. E közszabadságok egy részében, így például a teljes sajtószabadságban, a Fiumében élő horvát elemnek már évek óta van része, s így sokkal előbb jutott hozzá, mint a Horvát-Szlavonországot alkotó egész horvát nemzet.

Fiuménak saját horvát lakosságához való viszonya tehát semmi összefüggésben sincs a „fiumei kérdés” kirekesztésével hozott fiumei határozatnak általunk is óhajtott becsületes keresztülvitelével.

másután eladták neki birtokaikat, s máshova költöztek zsellérkedni. Csak néhány vén ember, favágó és koldus maradt ott. Az ember elszomorodik és megborzad, ha velük találkozik.

Emlékszem még, hogy gyermekkoromban csupa aranykalászszal ékes földeket, kövér réteket, majorságokat láttam itt, honnan megelégedett munkások vig dala hangzott. Most minden másképen van. Nem ismerek rá egykor derült szülőföldemre. Mintha sorvasztó szél süvített volna végig ezen a területen, egyszerűen elfujván a földnek megnyerő derűjét. Sehoh semmi buza, árpa, zab. Még a sövény is elpusztult.

A vándorló legény, akinek útja itt vezet keresztül, meggyorsítja lépteit, mert jól tudja, hogy fáradt tagjainak itt nem talál menedékhelyet s éhségét nem csillapítja senki. Ha valami gyalogszatócs vetődik erre, az örök ki-méletlenül elkergetik. Alig telepszik meg kordejával s alig, hogy tüzet gyújt, hogy burgonyáját megsüsse, nyomban megjelenik néhány csösz.

— Eredjete a pokolba, naplopók. Mit akartok itt?

— Az országot közös.

— Hát talán az a fa is közös, melyet itt égettek s melyet bizonyosan itt loptatok? Tarkarodjat ok, különben . . .

Nákó Sándor gróf kormányzónak sincsenek más horvát „alattvalói”, mint a Fiumében élő horvátok, ezektől pedig úgy ő, mint egész Fiume megkövetelheti, hogy mint közvetlenül magyarországi — tehát nem horvát illetőségű — állampolgárok és Fiume lakosai, *magukra nézve is irányadóknak ismerjék el a magyar állam képviselőjének itt követett politikáját és teljesen alávéssék magukat Fiume municipiális rendjének és olasz városi intézményeinek.* Mert a többséget egyelőre és még nagyon sokáig az olaszajku lakosság képezi itt, nem pedig, mint említett laptársunk állítja, a horvátság. Helyrehozhatatlan, vétkes könnyelműség volna részünkről, hogyha éppen mi magyarok igyekeznénk az olaszság domináló helyzetét Fiumében aláásni. A magunk többségét belátható időközön belül nem ültethetjük helyébe, de minden csákányütésünk nagyobbítaná a rést, melyen át a horvát aspirációk és a nagyszláv törekvések bevonulnának a magyar szent korona gyöngyébe. Akkor aztán nem frenetikus, perczekig tartó taps, hanem fagyos mosoly vagy sivitó tüntetés jutna annak osztályrészül, aki ki merné még mondani Nákó Sándor gróf erőteljes szavait: *Fiume appartient directement all'Ungheria!* A magyar-olasz nyelvű estilap pedig elérhetné, hogy Zanella helyébe a Luttembergerek és Baccarcichok mennének fel képviselőjének, de nem Budapestre, hanem — Horvát-Szlavon-Dalmátországok fővárosába, *Zagrebba.*

S néha egy-egy fázán szárnycsattogtással kíséri e kemény szavakat.

Nagyon meleg volt s mivel már jó ideje gyalogoltam s megsomjaztam, betértem egy utszéli kis házikóba, hogy egy pohár tejet kérjek. A sarokban egy ember guggolt és fekete kenyeret rágsált. Meg sem fordult. Lerongyolott gyermekek mászkáltak körülötte. A tűzhely fölött egy puska lógott. Az egész szoba végtelenül nyomasztó szegénységről beszélt. Mikor az egyik gyermek meglátott, megijedt s elfakadt sirva. A sötét háttérből előjött egy asszony, akit addig nem vettem észre. Borzasztóan sovány volt, maga a megtestesült nyomoruság. Szeméből a gyűlölet s gyilkos vágy sugárzott. Pár percig némán meredt rám s azután vállat vonva mondá:

— Maga tejet akar? De itt nincs tej. Ide előbb tehen kellene. Láthatja, hogy itt nincs semmi, csak fázás és fázás, a szerencsétlenség madara. S komoran nézett a mahonia-bokrokra, melyek alatt a «szerencsétlenség madarai» vonultak meg s melyek miatt pusztulnia kellett a kertnek, a legelőnek, a tehének.

A férfi föl sem tekintett, hanem tovább rágsálya a kenyerét.

— Ugy látszik, barátaim, hogy maguk nagyon szerencsétlenek, — mondám, néhány pénzdarabot adva a gyerekeknek. Miért nem költöztek el innen, mint a többiek?

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A felirati vita.

Budapest, július 5. A képviselőház mai ülésén a felirati javaslat tárgyalását folytatta.

Giesswein Sándor a nemzetiségi képviselők beszédeivel polemizál. Sajnálatosnak tartja, hogy a nemzetiségi képviselők nem egyesülnek a többi pártokkal a hazafias munkában, hanem kerékkötői akarnak lenni az alkotó munkálkodásnak. Majd áttér a munkáskérdésre és a munkásügyek rendezését sürgeti. Ő a sztrájkot nem minden esetben tartja jogtalanának; olyan az, mint az obstrukció, ha helyén van, szükséges. A folyton megújuló sztrájkmozgalmakat csak a munkáskérdés helyes rendezésével lehet megszüntetni. Kijelenti, hogy hiva az általános titkos választójognak. A felirati javaslatot elfogadja.

Szkicsák Ferencz, tót nemzetiségi, hosszasan beszél a nemzetiségi vidékeken állítólag elkövetett választási visszaélésekről. A nemzetiségi képviselők felirati javaslatát fogadja el.

Szkicsák beszéde után az elnök szünetet rendel el.

A szünet után **Emödy** József, az alkotmányért tagja szólal föl és élesen támadja a nemzetiségi képviselőket. Elfogadja a többség felirati javaslatát.

Hodza Milán, nemzetiségi, személyes megtámadtatás címén kér szót, de mint-hogy egyébről beszél, minden oldalról zajos ellentmondást keltve, az elnöklő **Návay** Lajos alelnök többször rendreutasítja, majd *megvonja tőle a szót.*

Novák Aurél, nemzetiségi, Emödy Józseffel polemizál, aki szerinte igazságtalanul támadta meg a nemzetiségi képviselőket. Panaszkodik, hogy a közhivatalokban kevés a román tisztviselő. A nemzetiségi feliratához csatlakozik.

Erre **Návay** Lajos alelnök a vita folytatását a holnapi ülésre halasztja.

— Ugyan hová? — kérdezte az asszony.

— Nem tudom, de az bizonyos, hogy itt már nincs munka.

— A férjem kezdetben a parkban dolgozott az uraság számára. De a gazemberek elkergették, mert azt mondják, hogy éjszaka elfogdossa a fáczánokat. A gazemberek! Háromszor fogták meg s nyolcz napra becsukták. Csak tegnapelőtt jött haza.

— Hallgass, — mondá az ember, bizalmatlanul tekintve rá.

— Miért hallgassak?

— Csak azért! mondá erélyesen.

E pillanatban egy fáczánör jelent meg a küszöbön. Az asszony elébe ugrott s dühtől tajtékozva igyekezett utját állani.

— Mit keresel itt? Semmi kereseted itt. El innen!

Az őt be akart lépni. Az asszony ráordított:

— Hozzám ne nyulj, gyilkos, mert rosszul jársz.

— Itthon van Motteau? — kérdezte az őt.

— Semmi közöd hozzá.

— Itthon van Motteau?

— Mit akarsz vele?

— Ma reggel megint fáczántollat találtam a fehér kőnél. A földön pedig ráismertem Motteau lábnymaira.

— Hazudsz!

Vlad Aurél kitogásolja a Ház határozatképességét.

Az elnök kijelenti, hogy a határozatot már kimondta és ezzel az ülést beárja.

Lemondott képviselő.

Budapest, jul. 5. **Ziegler** Kálmán, a csáktornyai választókerület országgyűlési képviselője, a függetlenségi párt tagja, bejelentette a képviselőház elnökének mandátumáról való lemondását.

Edelsheim-Gyulay Lipót — gróf.

Budapest, jul. 5. A király **Edelsheim-Gyulay** Lipót bárót, a gyermekvédő liga megalapítóját, *grófi rangra emelte.* A rangemlést a hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja közzétenni.

Katonai forradalom Vladivosz-tokban.

Tokio, jul. 5. Vladivoszokban kitört a katonai forradalom. Az egész helyőrség fellázadt. A katonák forradalmi dalokat énekelve járnak be az utcákat.

Földmunkások sztrájkja.

Vessprém, július 5. A földmunkások elhatározták, hogy az aratók sztrájkjához csatlakoznak. Gyűlést akartak tartani, mivel azonban nem jelentették be, az egybegyűlteket karhatalommal szétoszlatták. Az összes kőműves- és építőmunkások is sztrájkolnak. Két munkás elbocsátását követelik, akik nem tartoznak a szövetséghez.

Letartóztatott nagykereskedő.

Pécs, július 5. **Ludvig** Károly bonyai nagykereskedőt és takarékpénztári pénztárosát 20.000 korona elikkasztása és 200.000 koronára rugó váltóhamisítás miatt ma letartóztatták.

— Én?

— Te.

— Csak azt mondom, hogy vigyázzon magára, mert ha még egyszer megcsipem, akkor örökre leszámolunk.

— Vigyázz te magadra, te gyilkos, te gazember, mert . . . mert . . . mert . . .

Motteau fölállt s odament az ajtóhoz.

— Hallgass! — mondá az asszonynak s azután az őt felé fordult. — Tévedsz, Bernát, nem én voltam. Fülíg vagyok már az elzárással. Az éjszaka lázam volt . . . Nem én voltam.

— Mondom, amit mondok. Hát ez a puska itt a falon? Hiszen a törvény elvette a puskákat!

— Ez a puska?

— Igen, hát ez a puska!

— Ez a vén rozsdás cső nem sült el. Ez nem a te fáczánaidnak való.

A két ember gyűlöletes pillantást vetett egymásra, s azután az őt eltávozott, miután gyanusan végigmért engem.

— No csak mondom, amit mondok, — szölt.

Motteau visszaült a tuskóra, s míg felesége zsörtölődött, komoran nézte a puskát, melynek csőve megrozsdásodott arra a boszúra való várakozásban, melynek csak a néma éjszaka és a hold lesz egyedüli tanuja a sűrűségben.

Ujabb sirrablás.

Sopron, jul. 5. Ságón újabb sirrablásnak jöttek nyomára. A **Hohenlohe** hercegi család sirboltját törték föl és egy koporsót kifosztottak. A büntetett **Rassipovics** Ignácot, a Széchenyi grófok czeni sirboltjának kirablóját gyanúsítják, aki évek előtt kertész volt Hohenlohe hercegnél, tehát ismerős volt a viszonyokkal. Még nem állapították meg, hogy mit rabolt el. Gaztettét valószínűleg a czeni sirrablással egyidőben követte el, de csak most fedezték föl. Szigorú vizsgálat van folyamatban.

Előfizetési felhívás.

„A Tengerpart“, Fiume egyetlen reggeli magyar napilapja, az ünnep- és vasárnapokat követő napok kivételével naponként reggel hat órákor jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

A fiumei állami- és magántisztviselőket abban a kedvezményben részesítjük, hogy a lapot évi 14 korona 40 fillérért, tehát havi előfizetéssel 1 korona 20 fillérért kapják nához hordva.

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz

„A Tengerpart“ kiadóhivatala
Fiume, Riva Szápáry, Adria-palota.

KÜLÖNFÉLE.

— **A kormányzó itthon.** **Nákó** Sándor gróf, kormányzó ma délelőtt 9 és fél órákor **Gadl** Tibor dr. kormányzóhelyettes látogatását fogadta, s déli 12 óráig tanácskozott vele. A kormányzó és neje, **Lipthay** Eszter bárónő, délután 4 $\frac{1}{2}$ órákor az »Előre« gőzösön tengeri kirándulásra indultak és este 7 és fél órákor tértek vissza a palotába. Holnap látogatóba érkezik a grófi párhoz báró **Pitner** Károlyné, született **Lipthay** Magdolna bárónő, **Pitner** báró, mosztári kerületi előjáró neje, **Nákó** gróf kormányzó sógorneje.

— **Az 1907. évi választói névjegyzék.** A központi választmány holnapután, szombaton déln a polgármester elnökléte alatt ülést tart. Az ülésen az 1907. évi választói névjegyzék ellen beadott kifogásokat fogják tárgyalni.

— **A városi iskolaszék záróülése.** A városi iskolaszék holnapután, szombaton délután 5 órákor tartja **Prodam** János elnökléte alatt folyó iskolaévi záró ülést.

— **A »Carpathia« elindult.** A kívándorlókat szállító »Carpathia« Cunard-gőzös ma délután 4 és fél órákor indult el a fiumei kikötőből Amerikába. A hajónak 1187 felnőt, 185 gyermek és 33 csecsemő harmadosztályu, 62 felnőt, 12 gyermek és 5 csecsemő másodosztályu és 3 felnőt elsőosztályu utasa van.

— **Fenice-szinkör.** Ma este gyér közönség előtt játszotta az olasz színtársulat **Galinának** egy felvonásos életképét »Il primo passo di Goldoni«, **Gherardi del Testa** 1 felvonásos bohózatát »Gl'inseparabili« és »La consegna di russare« című bohózatot. — **Bennini Ferruccio** holnapi jutalomjátékára már ma elkelték az összes jegyek. Ez alkalommal színre kerülnek a »Nozze d'oro«, »Scondariole d'amor«, »Le distrazion de sior Anlenore« egyfelvonásos bohózatok és a »Rec-luso volontario« monológ.

— **Nyári multság.** A fiumei Máv. Altiszi Kör e hó 8-án, vasárnap Lics állomás mellett remek szép fenyvesek által körülvett völgyben, tréfás versenyekkel, mulattató látnivalókkal, tombolával, tánczcal stb. egybekötött nyári multságot rendez. Az oda- és visszautazás az összes vendégek számára *díjtalan különvonattal* történik. Indulás Fiuméból reggel 8.50 órakor; Licsről este 10 órakor. A multság műsora a következő:

1. Versenyfutás hordókon keresztül (Egy nyeregményvel). 2. Szélmalom. 3. Kötélhuzás (Orosz-japán mérkőzés). 4. Egy világhírű erdművész bámulatos mutatványai. 5. Tündér Ilona és a 7 törpe. 6. Czéllövészet (Egy nyeregményvel). 7. Czigány jósnő; mindenkinek jósol 20 fillérért. 8. Spitz-polka, tánczolja 12 pár 8—10 éves gyermek. 9. Omer arab fakir, alszik és koplal a «Kör» javára 20 fillérért. 10. Óriási léggömb az angol művészszel, ki egy ernyő segítségével 500 méter magasságból leugrik. 11. Tombola 3 értékes nyeregményvel. 12. Tűzijáték, az egész völgy kivilágítása lampionokkal és bengáli fényvel. — Egyes számok kezdetét mozsárlövés jelzi. A számok közötti szünetekben cigányzene mellett tánc lesz. Este hat órakor vacsora. A vendégek kéretnek, hogy a vacsorához szükséges tárgyakat és evőeszközöket — saját használatukra — magukkal hozni sziveskedjenek. A multságon való részvételi díj személyenként 1 korona. Tizenket év aluli gyermekek részvételi díjat nem fizetnek.

— **Az ujonczok bevonulása.** A honvédelmi miniszter az összes törvényhatóságokat, köztük a fiumeit is arról értesíti, hogy az 1905. évről besorozott ujonczoknak ez évi *augusztus hó elsején*, az 1906. évről besorozottaknak pedig *december elsején* kell bevonulniok ujonczképzés czéljából.

— **A katonaságnak átadott telek.** Holnap adja át a város a katonai hatóságoknak a kaszárnya-építésre szánt Gelcich-teleket a Pomerio-utczában. Az átadásnál jelen lesznek: Dardi Basil, Grassi Joakim mérnök, Pausi G. L., a katonai ügyosztály vezetője és a katonai hatóságok képviselői.

— **Hajók forgalma.** Tegnap és ma a következő hajók érkeztek a fiumei kikötőbe: a »Széchenyi« Adria-gőzös Londonból; a »Pergamon« német gőzös Hamburgból; az »due Fratelli« olasz hajó Siracusából és a »Venezze« török bárka Durazzóból. — Elindult: az »Algerian« angol gőzös Liverpoolba.

— **Hadihajók postája.** A trieszti postahivatal a »Nantilus« és »Albatros« hadihajók részére a postát minden szerdán, csütörtökön, szombaton és vasárnap délután 5 óra 30 perczkor és e hó 6-án reggel 7 óra 55 perczkor indítja el Valonába.

— **Tűzéraktanya Pólában.** A pólai városi képviselőtestület már jóideje felterjesztette a hadügyminiszteriumhoz a Monvidal-hegyen emelendő tűzéraktanya terveit. A napokban azzal a megjegyzéssel érkeztek vissza ezek, hogy a város teljesítse a megjelölt módosításokat és írja ki haladéktalanul a versenytárgyalást. A pavillon-rendszerben építendő tűzéraktanya költségei 600,000 koronával vannak előirányozva.

— **Versenyárgyalások.** Ma délelőtt a tengerészeti hatóságnál versenytárgyalást tartottak a Bergudi öbölben végzendő munkálatok biztosítására. A torpedógyár és a köolajfinomító hordórakodója között ugyanis a tenger feltöltése körül és egyéb falazati munkálatokat is kell végezni. Ajánlatot tettek: Rauch és Fekete, Budapest 579,134 korona, Celligoi, Fiume 534,459 korona, Gregerson és Schwarz, Fiume 516,209 korona, Schiffer Miksa, Budapest 563,205 korona, Mathiassi és Rubinits, Fiume 560,410 korona és Koch, budapesti vállalkozó és Farkas József, fiumei mérnökkel 582,470 korona áron.

A Recsina folyó szabályozási munkálataihoz szükséges, mintegy ezer métermázsza cement szállítására ma volt a versenytárgyalás

Holfeld Pál kir. mérnöknel. A beocsini cementszövetkezet 4-18 koronáért ajánlott 100 kg. cementet. Vurzer János (Fiume) a lábatlani gyár képviselőjében 4.30 korona ajánlati árt szabott és Braun Bernát (Fiume), mint a gyergesujfalusi cementszövetkezet képviselője 4.80 koronát kért 1—1 q. cementért. Holfeld mérnök a beocsini gyárral fogja megkötni a cement szállítására a szerződést.

— **Nagy cipőlopás.** Mint már megírtuk, Georgjevic S. cipőüzletét már régebben fosztogatta egyik alkalmazottja, Cozzian István. A kár nem 300 hanem 1000 koronát tesz ki. Cozzian bevallotta, hogy a lopást ő követte el; de azt állítja, hogy a lopásra más bízta fel, akit meg is nevezett. A rendőrség most keresi Cozzian büntársát. Cozziant tegnap kihallgatta Keömley Pál vizsgálóbíró s elrendelte vizsgálati fogságba helyezését.

— **Elcsipett kávétolvaj.** Tegnap reggel a rovignoi törvényszék megkeresésére tartóztatva az itteni rendőrség Marancina József 31 éves capo d'istria illetőségű lakost. Marancina Pólában a Magyar-horvát hajóstársaság »Fiume« nevű hajójáról egy zsák kávéot lopott el s azt olcsó pénzen eladta.

— **Építőiparosok, fakereskedők és vállalkozók érdeke.** A Budapesten Komor Marcell építész, Lakatos Lajos és Sós Izor szerkesztésében megjelenő *Vállalkozók Lapja* című felhivatalos szaklap július 1-én huszonhetedik évfolyamának második felére nyitott előfizetést. Miután e komoly irányú szaklapban jeles és a nagyközönség érdekét szolgáló szakkavagó cikkekkel kívül az országban előforduló építkezésekre, faeladásokra és szállításokra vonatkozó összes árjegyzési és árverési felhívások, valamint az összes e téren kibocsátott pályázati és tervpályázati hirdetések közöltenek, úgy, hogy minden a vállalkozás terénümán működő mérnök, építész, építőmester, építőiparos, szakmányos, fakereskedő, szállító és gyáros hasznos adatokat talál abban, ajánljuk lapunk olvasóinak, hogy a *Vállalkozók Lapja* kiadóhivatalától (Budapesten, VIII. Kerepesi-ut 29. sz.) mutatványszámot kérjenek, melyet a *kiadóhivatal a lapunkra hivatkozónak 3 héten át ingyen küld.* A »Vállalkozók Lapja« német kiadásban is megjelenik »Bauunternehmer und Lieferant« czímen, melyből szintén kérhető mutatványszám.

— **Előkészítés a hadapródiskolába való fölvételre.** Aki a honvéhadapródiskolába való felvételre, vagy más felvételi vagy javító vizsgálatra előkészülni akar, úgy magyar, mint olasz nyelven, lapunk kiadóhivatalában megkaphatja a kellő felvilágosítást, hogy eziránt kihez forduljon.

— **Czirkveniczába menők figyelmébe.** Ajánljuk a tengeri fürdőinket látogató magyar közönségnek *Valják Gábor »Czirkvenica« vendéglőjét* Czirkveniczában. Magyar konyha ensio lakás nélkül 3—5 koronáig.

Olvassóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók az Ivanovich-féle hírlapelárusító üzletben, Via Riva 6. szám. — A m. kir. dohánynyagtűzsdében Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőrüzletében, Deák-Corso. — Devescovich Giov. trafikban, Riva Szápáry. — Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban (»Unió«-nyomda, Riva Szápáry, Adria-palota.)

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovacs Zoltán.

Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:
»Unió« könyvnyomdai műintézet.

Fogorvosi műintézet.

Dr. Pachany A.

egyetemi orvostudor Fiumében megkezdte működését. Ideiglenes rendelőintézete a »De la Ville« szállodában, a Deák-corsón van.

„Bellevue“

vendéglő, kávéház és penzió
Cirquenicában

Közvetlenül a tenger mellett, szép teraszszal s remek kilátással.
Elsőrendű magyar konyha.

Tiszta zamatos borok.

Kőbányai polgári sör.

Szépen berendezett

szobák.

Teljes penzió igen olcsó áron.
A Cirquenicába érkező magyarok különös figyelmébe

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy műhelyemben

Ükőrfoncsorozó

(javító) osztályt rendeztem be, a hol **foltos, homályos, a nedvességtől elromlott tükrök** teljesen ujja ezüstöztetnek.

Kérem a n. é. közönséget, hogy ezt az új vállalatomat támogassa s munkáimat lehetőleg foglalkoztassa, hogy ez a Fiumében még új ipar felvirágozzék.

Kiváló tisztelettel

JAQUES WEISS veje

Weiss Salamon

FIUME

Piazza Elisabetta.

CANTRIDÁ

NAGY TENGERI FÜRDŐ.

Vendéglő árnyékos kertben. — Csinosan butorozott vendégszobák. — Villamos világítás. — Új a fiumei vízvezetékéből. — Ritűnő konyha és finom italok. — Diszterem ünnepélyek és bankettek részére.

Minden vasár- és ünnepnap katonazenekar hangversenyez.

Villamossal a várostól negyedórányi távolság. Minden villamossal összeköttetése van a fürdő omnibuszához.

Fürdő- és menetjegyek:

A városból oda és vissza fürdővel együtt felnőtteknek 70 fill.
gyermeknek 50 „
Giard. Publicotól oda és vissza fürdővel együtt felnőtteknek 60 „
gyermeknek 40 „

10 drb bérletjegy:

A városból oda és vissza fürdővel felnőtteknek 6.—kor.
gyermeknek 4.40 „
Giard. Publicotól „ „ „ „ felnőtteknek 5.— „
gyermeknek 3.— „

Jegyek a villamosvasut kalauzainál kaphatók.

Clotild főhercegnő szálloda Cirkvenizza.

Közvetlenül a móló mellett, szép kilátással a tengerre. Kiváló vendéglő szép helyiségekkel.

Magyar konyha. Pilseni hordósör.

Mérsékelt árak.

HEIM C.

Mészáros és hentes üzlet. Baccarcich Károly

Fiume.

Piazza delle Erbe 4. sz. városi torony alatt.

Tisztelettel tudatom igen tisztelt vevőimmel és a n. é. közönséggel, hogy a minden kényelemmel berendezett és a modern követelményeknek minden tekintetben megfelelő

mészáros és hentes üzletemet

a városi torony alatt lévő, Piazza delle Erbe 4. számú saját házamba tettem át.

A mészárszékhez berendezett hentesműhelyben mindennemű hentes árut a legjobb minőségben készítik. Üzletemben kapató nyers és főtt sonka, továbbá mindenféle hurkanemű, úgy nagyban mint kicsinyben és mindig friss állapotban.

Friss disznóhus mindennap kapható.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség
fényműgyártó
tábláskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

„De la Ville“

Szálloda, Kávéház és Étterem.

Az átutazó
és a helybeli magyarság
találkozó helye.

Dikan Jakab

Ő Fensége József Főherceg udvari
csigányzenekara

ma és minden nap

HANGVERSENYT TART.

Számos látogatást kér

Szentgyörgyi Ferencz,

a „De la Ville“ szálló, kávéház és étterem
tulajdonosa.

Leder S. czipőüzlete

VIA GOVERNO 11 (Corso), A VINC. DE DOMINI-UTCA SARKÁN.

Nagy választéku, magyar gyártmányu legkitűnőbb

férfi-, női- és gyermek czipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul eszközöltetnek.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának

(Gyár Budapest-Kőbánya).

fiumei főraktára.

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226.

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákból érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fől literes palackot tartalmazó eredeti ládákból.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárúsító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-lungato. — Schenk János „Fiumara“-kávéháza. — A „Salamon“-féle cukrászda, tulajdonos: Bardola V. — Rod. Tscheric fűszerüzlet a Fiumarán.

Mindenkor friss csapolás.

a „SORKO“-féle vendéglőben, a községi tak. pénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10.

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

SZÁLLIT
minden a nyomdászathoz vágó munkát
gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

ESEGUISE
pro = tamente con conoscenza del ramo ed
al più buon mercato ogni lavoro tipo-
litografico.